TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 04/2023/QĐST - VDS	*Đồng Hới, ngày 18 tháng 5 năm 2023.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Mỹ Lệ

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Xuân - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thanh Long - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 5 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc Dân sự thụ lý số: 23/2023/TLST - VDS ngày 04 tháng 4 năm 2023 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 82/2023/QĐST-VDS ngày 04 tháng 5 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:*

- Ông Bùi Thanh T, sinh năm: 1958. Địa chỉ: Thôn 8 PX, xã LNh, thành phố ĐH, tỉnh QB. Có mặt.

- *Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:*

1. Anh Bùi Ánh D, sinh năm: 1994; địa chỉ: Thôn 8 PX, xã LNh, thành phố ĐH, tỉnh QB. Vắng mặt.

2. Chị Bùi Thị Huệ, sinh năm: 1980, địa chỉ: Số nhà 08, tổ 5 khu 6A, phường CT, thành phố CP, tỉnh QN. Vắng mặt.

3. Anh Bùi Thanh H, sinh năm: 1983, địa chỉ: Thôn 8, PX, xã LN, thành phố ĐHi, tỉnh QB. Vắng mặt.

(Chị Bùi Thị Huệ, Anh Bùi Thanh H, vắng mặt và đã có văn bản uỷ quyền cho ông Bùi Thanh T theo giấy uỷ quyền chứng thực số: 84/2023, quyển số 01/2023-SCT/CK,ĐC của UBND phường CT, thành phố CP, tỉnh QN và giấy uỷ quyền theo số chứng thực: 63/2023, quyển số 01/2023-SCT/CK,ĐC của UBND xã Lộc Ninh, thành phố Đồng Hới Quảng Bình).

4. Chị Bùi Thị Hương N, sinh năm: 1985; địa chỉ: Thôn 7 PX, xã LN, thành phố ĐH, tỉnh QB. Có mặt

5. Chị Bùi Thị Nguyệt L, sinh năm: 1990, địa chỉ: Thôn LS, xã LS, Hện PL, tỉnh TTH. Vắng mặt, có đơn xin xử vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải việc Dân sự đề ngày 16 tháng 3 năm 2023, được bổ sung tại bản tự khai, người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Bùi Thanh T trình bày: Ông Bùi Thanh T kết hôn với bà Bùi Thị Hằng vào năm 1978, bà Hằng, ông T và sinh được 05 người con gồm chị Bùi Thị Huệ, anh Bùi Thanh H, chị Bùi Thị Hương N, chị Bùi Thị Nguyệt L và anh Bùi Ánh D. Khi sinh ra các anh chị đều phát triển bình thường, riêng Bùi Ánh D khi sinh ra hay bị sốt, sau đó có biểu hiện không bình thường, lớn lên có biểu hiện chậm nói, không đi học được, khi đến tuổi trưởng thành D hay đi lang thang, quậy phá, không làm chủ được bản thân , hàng ngày nhiều lần lên cơn thần kinh co giật, khi không lên cơn co giật thì D hay chưởi la hét, đánh đập bản thân, gia đình thường mua thuốc về điều trị tại nhà, uống thuốc liên tục cho đến nay. Hiện nay bản thân anh D tiếp xúc khó, nói nhiều, nhưng không trả lời các câu hỏi chính xác của người hỏi, cảm xúc không ổn định, không thể đi học, không làm được việc gì, sống phụ thuộc vào gia đình, có thể tự ăn uống, việc vệ sinh cá nhân phải có người nhắc nhở, hỗ trợ, rối loạn hành vi, đập cửa phá đồ đạc, bỏ nhà đi lang thang, co giật tay chân, trợn mắt, sủi bọt mép, mất ý thức, trí tuệ chậm phát tiển**.** Căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 492/KLGĐ ngày 24 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận anh Bùi Ánh D thời điểm hiện tại:

Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1). Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Do vậy ông Bùi Thanh T làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố Bùi Ánh D mất năng lực hành vi dân sự .

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Bùi Thị Huệ, anh Bùi Thanh H, chị Bùi Thị Hương N, chị Bùi Thị Nguyệt L, đều trình bày: Nhất trí như nội dung mà ông Bùi Thanh T đã trình bày anh Bùi Ánh D khi sinh ra hay bị sốt, sau đó có biểu hiện không bình thường, lớn lên có biểu hiện chậm nói, không đi học

được, khi đến tuổi trưởng thành D hay đi lang thang, quậy phá, không làm chủ được bản thân, hàng ngày nhiều lần lên cơn thần kinh co giật, khi không lên cơn co giật thì D hay chưởi la hét, đánh đập bản thân, gia đình thường mua thuốc về điều trị tại nhà, uống thuốc liên tục cho đến nay. Hiện nay bản thân anh D tiếp xúc khó, nói nhiều, nhưng không trả lời các câu hỏi chính xác của người hỏi, cảm xúc không ổn định, không làm được việc gì, sống phụ thuộc vào gia đình, có thể tự ăn uống, việc vệ sinh cá nhân phải có người nhắc nhở, hỗ trợ, rối loạn hành vi, đập cửa phá đồ đạc, bỏ nhà đi lang thang, co giật tay chân, trợn mắt, sủi bọt mép, mất ý thức, trí tuệ chậm phát tiển**.** Nay các anh chị trong gia đình nhất trí như ông Bùi Thanh T yêu cầu Toà án tuyên bố anh Bùi Ánh D mất năng lực hành vi dân sự.

Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp:

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung vụ án:

Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của ông Bùi Thanh T và căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 492/KLGĐ ngày 24 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận: Anh Bùi Ánh D tại thời điểm hiện tại: Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1). Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Đề nghị Toà án tuyên bố anh Bùi Ánh D mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Điều 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự.

Lệ phí giải quyết việc Dân sự:

Do ông Bùi Văn T là cá nhân là người cao tuổi. Có đơn xin miễn giảm án phí. Vì vậy căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án ông T được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được

thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện viện kiểm sát tại phiên họp Toà án nhân dân thành phố Đồng Hới nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng:

Ông Bùi Thanh T có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Bùi Ánh D; sinh năm 1994, nơi đăng ký hộ khẩu thường trú tại Thôn 8, xã Lộc Ninh, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó quan hệ pháp luật của việc Dân sự được xác định là "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" và Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền thụ lý, giải quyết theo quy tại 1 Điều 27 khoản 2 Điều 35 khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự. Sau khi ra thông báo thụ lý vụ việc, Tòa án đã gửi cho các bên đương sự kèm theo giấy triệu đến Tòa án để làm bản tự khai. Trong thời gian chuẩn bị xét đơn thấy cần trưng cầu giám định theo luật định nên Tòa án đã ra Quyết định Trưng cầu giám định. Ngày 24/4/2023 kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 492/KLGĐ ngày 24 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung. Tòa án có Quyết định mở phiên họp ấn định thời gian mở phiên họp đảm bảo thời hạn tại điều 366 Bộ luật tố tụng Dân sự. Đồng Thời đã cHển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu theo đúng thời gian. Tại phiên họp người yêu cầu và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt nhưng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt nên căn cứ Điều 367 BLTTDS Tòa án tiến hành phiên họp theo quy định của bộ luật tố tụng Dân sự .

[2] Về Nội dung:

[2.1] Ông Bùi Thanh T và bà Bùi Thị Hằng kết hôn với nhau năm 1978, bà bà Hằng, ông T và sinh được 05 người con gồm chị Bùi Thị Huệ, anh Bùi Thanh H, chị Bùi Thị Hương N, chị Bùi Thị Nguyệt L và anh Bùi Ánh D. Khi sinh ra các anh chị đều phát triển bình thường, riêng Bùi Ánh D khi sinh ra hay bị sốt, sau đó có biểu hiện không bình thường, lớn lên có biểu hiện chậm nói, không đi học được, khi đến tuổi trưởng thành D hay đi lang thang, quậy phá, không làm chủ được bản thân , hàng ngày nhiều lần lên cơn thần kinh co giật, khi không lên cơn co giật thì D hay chưởi la hét, đánh đập bản thân, gia đình thường mua thuốc về điều trị tại nhà, uống thuốc liên tục cho đến nay. Hiện nay bản thân anh D tiếp xúc khó, nói nhiều, nhưng không trả lời các câu hỏi chính xác của người hỏi, cảm xúc không ổn định, không thể đi học, không làm được việc gì, sống phụ thuộc vào gia đình, có thể tự ăn uống, việc vệ sinh cá nhân phải có người nhắc nhở, hỗ trợ, rối loạn hành vi, đập cửa phá đồ đạc, bỏ nhà đi lang thang, co giật tay chân, trợn mắt, sủi bọt mép, mất ý thức, trí tuệ chậm phát tiển.

[2.2] Qua giải quyết vụ án Toà án đã có Quyết định trưng cầu giám định bệnh tật của anh Bùi Ánh D. Căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 492/KLGĐ ngày 24 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận anh Bùi Ánh D thời điểm hiện tại: Anh Bùi

Ánh D tại thời điểm hiện tại: Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1). Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Đại diện viện kiểm sát phát biểu tại phiên họp đề nghị tuyên bố anh Bùi Ánh D mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, việc ông Bùi Thanh T yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Bùi Ánh D mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ cần chấp nhận.

[3] Qua giải quyết việc dân sự anh Bùi Ánh D vắng mặt và không thể có mặt tại phiên họp nên không có ý kiến gì.

Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm:

Do ông Bùi Thanh T là cá nhân là người cao tuổi, có đơn xin miễn giảm án phí. Vì vậy căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án ông T được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39, các Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; điểm đ Điều 12 Điều 37 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

Áp dụng Điều 22, 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Bùi Thanh T về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố:

Anh Bùi Ánh D, sinh năm: 1994; địa chỉ: Thôn 8, xã Lộc Ninh, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự của anh Bùi Ánh D, phải theo quy định của pháp luật (Tại các Điều 22, 53 Bộ luật Dân Sự năm 2015).

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Do ông Bùi Thanh T là cá nhân là người cao tuổi, có đơn xin miễn giảm án phí. Vì vậy ông T được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm. Trả lại cho ông Bùi Thanh T số tiền là 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí số: 31AA/2021/0001473 ngày 03/4/2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân có quyền làm đơn kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra Quyết định. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn kháng cáo tính từ ngày nhận được Quyết định hoặc được tống đạt hợp lệ. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị Quyết định này trong hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng bình;
- Chi cục THADS thành phố Đồng Hới;
- Các đương sự;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Mỹ Lệ